

25:10-22 – Chivotul și capacul ispășirii

Nu este întâmplător că primul element prezentat din Cort este chivotul. El este cel mai important element al Cortului, el este inima Cortului. El localizează în Cort locul exact al prezenței lui Dumnezeu. Vom vedea că chivotul simbolizează scaunul de domnie al Domnului, scaunul de domnie pe care șade Dumnezeu cel nevăzut. Dumnezeu, deci face în cap. 25-28 o primă prezentare a Cortului începând din inima Cortului, din Locul Preasfânt și mergând progresiv dinlăuntru spre afară: Locul Preasfânt, Locul Sfânt și curtea. Apoi, continuă în cap. 29-31 cu o a doua parte a prezentării Cortului care are în centrul ei rolul preoților.

Chivotul este făcut din lemn de salcâm. Salcâmul este de fapt lemnul folosit în tot Cortul Întâlnirii. În zona geografică în care se afla Israel era practic singurul lemn tare ce putea fi folosit pentru construcții. Același lemn este folosit pentru tot Cortul oferind unitatea întregii lucrări. Septuaginta traduce: *din lemn care nu putrezește*. Cortul era un loc în care Cerul cobora pe Pământ. Casa lui Dumnezeu ține de Cer, de eternitate. Nu este loc pentru moarte sau putrezire. Dar ca lemnul să poată fi înveșnicit în acest Cort etern, el trebuia mai întâi să moară, adică să fie desprins din habitatul său inițial. Lemnul prin moarte se separa de copacul care-l leaga de pământ, ca apoi să fie prelucrat și să învieze căpătând un nou rol, o nouă funcție și o nouă viață în Cortul etern al lui Dumnezeu. Unde găsim în Cort acest misterios lemn de salcâm? Care sunt elemente făcute din lemn de salcâm? Este vorba de:

- Chivot
- Masa pentru pâini
- Scândurile și stâlpii ce compun Cortul
- Altarul de aramă
- și, probabil, stâlpii care compun curtea Templului
- Altarul tămâierii

Practic doar două elemente **NU** sunt făcute din lemn de salcâm: sfeșnicul, care este făcut dintr-un talant de aur și ligheanul curățirii, care este făcut din aramă (bronz). De ce aceste două elemente nu sunt făcute din lemn de salcâm? Ne-am aștepta ca chivotul să fie tot din aur. Într-adevăr, în limbajul Cortului găsim următoarea progresie în calitatea materialelor atunci când străbatem drumul din Curte spre Locul Preasfânt. În Curte ne întâlnim cu arama, când pășim în Cort facem cunoștință cu argintul și cu cât ne îndreptăm spre Locul Preasfânt, totul devine din aur. Mesajul este cât se poate de clar: locul cel mai sfânt este Sfânta Sfințelor, căci acolo locuiește Dumnezeu. Cu cât te apropii de acel Loc prezența Sa este tot mai intensă. Practic prezența Sa sfințește tot Cortul Întâlnirii. Având în vedere acest limbaj era logic ca chivotul, și nu sfeșnicul să fie făcut doar din aur bătut. Și totuși chivotul este tot din lemn de salcâm. Aurul trimite la perfecțiune, la divin, la ceea ce e caracteristic cerului, iar nu omului. Lemnul de salcâm, trimite mai degrabă la om, la cel care poate fi restaurat prin moarte și înviere. Să nu uităm că scândurile Cortului, din lemn de salcâm, ne sugerează prin structura lor niște oameni

(fiecare scândură are sus două urechi și jos două picioare). Dumnezeu dorea un Cort viu, din oameni răscumpărați. Chivotul este și el din lemn de salcâm. Este ca și cum Dumnezeu dorește nu doar ca omul să-i fie casă, ci ca omul să ajungă acolo pe scaunul său de domnie și să devină parte din acest scaun. Dar asocierea dintre scaunul Său de domnie și Israel NU este nouă în cartea Exod.

Amalec a venit să bată pe Israel la Refidim.(Exod 17:8) Dar apoi Moise a zis: *Pentru că și-a ridicat mâna împotriva scaunului de domnie al Domnului, Domnul va purta război împotriva lui Amalec din neam în neam.*

Textul ne sugerează o sinonimie între Israel și scaunul de domnie al lui Dumnezeu. Este ca și cum Israel devine scaunul de domnie al Domnului pe pământ. Domnul guvernează pământul din Israel și prin Israel. Israel devine cartierul său general, tronul Marelui Împărat. Astfel nu ne mirăm când în Cort găsim chivotul din lemn de salcâm și nu din aur. Apocalipsa ne confirmă că dorința lui Dumnezeu nu este doar de a avea un Cort din oameni (*Iată cortul lui Dumnezeu și oamenii Lui!* – Apoc.21:3), dar vrea ca omul răscumpărat prin Hristos, să șadă efectiv pe scaunul Său de domnie (Apoc.3:21).

De ce dorește Dumnezeu așa de mult să-și facă o casă din oameni? Și de ce merge mai departe înălțându-l pe om chiar pe scaunul Său de domnie?

Să-l poleiești cu aur curat, să-l poleiești pe dinlăuntru și pe dinafară... Salcâmul chivotului nu este salcâm simplu. Este salcâm transformat, poleit cu cel mai curat și prețios material posibil. Doar astfel poate fi parte a chivotului. El este poleit și pe dinlăuntru și pe dinafară. Exteriorul și interiorul arată la fel de frumos și strălucitor. Fățărnicia e la ea acasă atunci când exteriorul este poleit și interiorul este plin de putregai. Dar discrepanța dintre exterior și interior nu este mereu ceva greșit. Însăși Cortul cunoaște această discrepanță. Exteriorul era modest, din piei de animale, după cum vom vedea. Exteriorul nu era deloc strălucitor și nu avea nimic care să-ți izbească privirile. Dar interiorul era plin de strălucire, frumusețe, slavă. Cel care pășea în Cort era surprins de frumusețea sa interioară, care eclipsa de departe aspectul exterior. Cortul ne vorbește despre o slavă ascunsă. Ea trimite la slava ascunsă purtată de Fiul lui Dumnezeu întrupat într-o fire asemănătoare cu a păcatului. Ea trimite la comoara pe care credincioșii o poartă în vase de lut. Dar chivotul nu era poleit doar pe interior, ci și pe interior și pe exterior. El ține de cer, acolo unde slava nu mai este ascunsă. Ea ține de normalitatea Împărăției lui Dumnezeu, revelată la schimbarea la față unde slava din interior strălucește cu putere și înafară. Templul lui Solomon era strălucitor și pe dinafară și pe dinlăuntru. Templul lui Solomon trimite la o altă fază a revelației și a planului divin, la cea care începe cu mia de ani. Cortul trimite la faza prezentă a revelației și la prima venire a lui Mesia când:

1. Cine a crezut în ceea ce ni se vestise? Cine a cunoscut brațul Domnului?

2. *El a crescut înaintea Lui ca o odraslă slabă, ca un lăstar care iese dintr-un pământ uscat. N-avea nici frumusețe, nici strălucire ca să ne atragă privirile, și înfățișarea Lui n-avea nimic care să ne placă.*

3. *Disprețuit și părăsit de oameni, Om al durerii și obișnuit cu suferința, era așa de disprețuit, că îți întorceai fața de la El, și noi nu L-am băgat în seamă.*

(Isaia 53)

Templul lui Solomon ne îndreaptă privirea spre vremurile viitoare și spre a doua venire a lui Mesia:

2. *În vremea aceea, odrasla Domnului va fi plină de măreție și slavă, și rodul țării va fi plin de strălucire și frumusețe pentru cei mântuiți ai lui Israel.*

3. *Și cel rămas în Sion, cel lăsat în Ierusalim, se va numi „sfânt”, oricine va fi scris printre cei vii la Ierusalim.*

4. *După ce va spăla Domnul murdăriile fîcilor Sionului și va curăța Ierusalimul de vinovăția de sânge din mijlocul lui, cu duhul judecății și cu duhul nimicirii,*

5. *Domnul va așeza, peste toată întinderea muntelui Sionului și peste locurile lui de adunare, un nor de fum, ziua, și un foc de flăcări strălucitoare, noaptea. Da, peste toată slava va fi un adăpost,*

6. *o colibă, ca umbrar împotriva căldurii zilei și ca loc de adăpost și de ocrotire împotriva furtunii și ploii.*

(Isaia 4)

La slava ascunsă ai acces doar prin credință și doar prin revelație. Evreul de rând nu intra niciodată în Cort. Doar prin revelație, prin ochii credinței, prin CUVINTELE preoților sau Legii despre lăuntru Cortului putea întrezări slava Cortului. Ea era rezervată doar celor cu inima curată. Doar lor, Domnul le revela slava Cortului, doar pruncilor le era dat să vadă. Cei mândri și înțelepți nu vedeau slava și nu își puteau găsi desfătarea și în Cort. Nu are și Scriptura o slavă ascunsă? La prima lectură, la prima vedere pare a fi o poveste plictisitoare, o banală legendă cu multe înșiruri de nume, cu multe pasaje plictisitoare. Slava ei este descoperită doar pruncilor. La fel a fost și cu Isus. Chiar frații Lui erau împotriva Lui și nu credeau în El și-l considerau un înfumurat. Cum e posibil să trăiești zi de zi cu cel mai frumos dintre neamuri și să nu vezi slava Lui? Iată că este posibil. Pentru că Cel drept ascunde această slavă de cei necurați și mândri și o descoperă doar celor curați și smeriți. Dacă acest lucru i s-a întâmplat lui Hristos, ni se va întâmpla și nouă. E adevărat că nu ne putem compara cu Isus. El a fost desăvârșit, noi suntem cu toții atât de bolnavi. Ne întrebăm dacă au ce vedea oamenii în noi? Sau dacă sunt îndreptățiți să

nu creadă în noi, să nu ne respecte? Desigur, toți credincioșii își au imperfecțiunile, greșelile lor. Dar Duhul Sfânt face lucruri frumoase în noi, înlăuntrul nostru. Deși departe de perfecțiune, Duhul face vindecări frumoase înlăuntrul celor ce se lasă modelați de El. Ei rămân departe de ideal, dar având în vedere condiția lor de oameni bolnavi și păcătoși, acele vindecări înseamnă enorm. Iar comparativ cu cei care nu se lasă modelați, progresul lor este evident și de apreciat. În ciuda bolilor noastre, care ne vor hăitui până la sfârșit, există părți frumoase în noi, rodul Duhului, opera mâinilor Creatorului. Acele părți frumoase trebuie văzute și apreciate atât de noi, cât și de cei din jur căci sunt lucrarea mâinilor Creatorului. Oamenii trebuie să le descopere și să dea slavă Creatorului. Dar cine le va descoperi? Doar în măsura în care suntem curați și smeriți deslușim, dincolo de imperfecțiunile fraților noștri, slava ascunsă a chipului lui Hristos din ei. Doar în măsura în care cei din jur sunt curați și smeriți vor desluși, dincolo de imperfecțiunile noastre izbitoare, lucrurile frumoase zidite cu atâta trudă de Duhul Sfânt în noi. Din această perspectivă este legitim să fim apreciați și respectați în Domnul pentru lucrurile pe care Domnul le face în noi. Desigur dacă ele există, dacă L-am lăsat pe Domnul să lucreze în noi. Și dacă ele sunt, sunt de mare preț. Și chiar dacă sunt din belșug la ele vor avea acces doar cei care vor fi curați și smeriți. Nabal vedea în David doar un rob care a fugit de la stăpân. Abigail a văzut în el robul Domnului care va păstori pe Israel. Și Abigail a văzut acest lucru când David era într-un moment de slăbiciune, de ispită și greșală. Abigail aflase de decizia lui David de a ucide casa lui Nabal. Decizia lui David era greșită, firească, păcătoasă. Ar fi comis o cumplită greșală. Iată că și David era om, cu firea sa pământescă, cu greșelile, reacțiile și păcatele lui. Dar în acest context Abigail nu a spus: Acesta NU poate fi robul Domnului. Iată cât de firesc este el. Deși avea toate motivele să critice reacția atât de păcătoasă a lui David. Ea a văzut dincolo de perdeaua imperfecțiunilor lui David. Nu l-a judecat după o singură reacție. A fost suficient de onestă ca să-și aducă aminte că și ea are atâtea reacții firești. Dar acestea nu definesc neapărat omul dinlăuntru. Există revenire, căință. Ea l-a judecat pe David în ansamblul a ceea ce era David, și mai ales în lumina a ceea ce David avea să devină. David era în acel moment departe de a fi pregătit să fie Păstorul întregului Israel. Va primi această onoare de-abia la 37 de ani. Dar ea a văzut slava ascunsă din inima lui David, ceea ce Dumnezeu a început în El, ceea ce Dumnezeu a promis, ceea ce Dumnezeu va continua să facă în el. Iată și de ce Scriptura acordă lui Abigail un tablou apreciativ. Lângă noi vom avea și pe Nabal și pe Abigail. Nu toți vor vedea slava noastră ascunsă. De fapt nu ar fi drept să o vadă toți. Căci la slava ascunsă au acces doar pruncii. Atunci când chiar cei apropiați ne judecă ca pe un rob fugit de la stăpân, atunci să nu ne lăsăm copleșiți de întristare și nedreptate ci să laudăm DREPTATEA lui DUMNEZEU spunând: *Te laud, Doamne, pentru că ești sfânt și drept și ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți ca să le descopere doar pruncilor.* Dar după cum cei din jur trebuie să descopere slava noastră ascunsă, să nu uităm că și noi la rândul nostru trebuie să descoperim slava ascunsă a celor din jur. Și noi suntem în pericolul de a eticheta pe cineva care are ceva din inima lui David, doar pentru că l-am văzut reacționând firește. Și noi suntem în pericolul de a ne lăsa privirea izbită de imperfecțiunile evidente și de a nu mai desluși slava ascunsă a Cortului viu de lângă noi.

Chenarul de aur de jur împrejur se pare că are rolul de a susține capacul ispășirii. Cele patru verigi de aur ajută la purtarea chivotului. Drugii, poleiți și ei cu aur sunt introduși în cele patru verigi. Ei ajută la transportarea chivotului și nu trebuie să fie niciodată scoși din verigi. Cu alte cuvinte, chivotul nu va putea fi atins niciodată de vreun muritor. Marele Preot doar îl va stropi cu sânge, și la transportarea sa fiii lui Aaron vor atinge doar drugii. Acest fapt ne arată sfințenia Celui care-și sprijină picioarele pe chivot. El este de trei ori Sfânt. Nimeni dintre pământenii nu-L poate vedea în adevăratul sens al cuvântului. Reținem cifra patru. Chivotul are patru verigi și patru drugii. Vom mai întâlni această cifră în Cort. Cifra patru o întâlnim în multe locuri: cei patru heruvimi din Templul lui Solomon sau din Apocalipsa 4, cele patru puncte cardinale care au ca și corespondent cele patru vânturi, cele patru făpturi vii din Ezechiel - fiecare cu câte patru fețe, componența de bază a unei familii (tata, mama, fiu, fiică), cele patru care trase de patru rânduri de cai din Zaharia cap.6 ce corespund celor patru vânturi ale cerurilor și care ies din locul în care stăteau înaintea Domnului întregului pământ, cele patru Evanghelii... Cred că cele patru puncte cardinale, evidențiate și de Zaharia 6:1-8, dau prima semnificație a acestei cifre. Cel ce șade între heruvimi este Domnul întregului pământ. El veghează și domnește în toate cele patru vânturi și își trimite slujitorii în toate cele patru direcții.

Să pui în chivot mărturia pe care ți-o voi da. Iată că Domnul nu a uitat că l-a chemat pe Moise pe munte pentru a-i da tablele legii. Dar mai întâi vorbește despre LOCUL unde trebuie așezate aceste table ale legământului. Ele trebuie așezate în chivot. De ce tocmai în chivot? Cele două table erau scrise cu degetul lui Dumnezeu. Ele reprezentau legea Sa, dar și legământul pe care trebuia să-l păzească fiii lui Israel. Chivotul și cei doi heruvimi semnifică scaunul Său de domnie. Legea este așezată în acest scaun. Nu este legea morală a oamenilor sau o lege a bunului simț. Este legea lui Dumnezeu, dată 100% de Dumnezeu, căci este scrisă cu degetul Său. Iată că dacă acest Cort trebuie făcut de Israel, tablele Legii sunt făcute de însuși Dumnezeu. Cortul este după chipul celui ceresc, dar trebuie făcut de Israel. Cele 10 Legi de pe table sunt ale Dumnezeului din ceruri, dar sunt și făurite de mâna Lui. Dacă Domnul a făcut cu mâna Sa cele două table de ce nu a făcut și Cortul Întâlnirii? Practic cele două table sunt singurul element din Cort făurit în mod direct și nemijlocit de Dumnezeu. Ele ne arată natura morală a sfințeniei lui Dumnezeu. Și în templele păgâne exista conceptul de sfințenie a divinității, care impunea tot felul de curățiri și ritualuri de sfințire. Dar sfințenia lui Yahwe era de cu totul altă natură. Era vorba de o sfințenie de natură morală care izvora din caracterul Său. Dumnezeu lui Israel este un Dumnezeu moral. Această natură este imuabilă și nu poate fi schimbată de acțiunea umană. Sfințenia lui Dumnezeu nu depinde de credințioșia sau necredințioșia omului. El este Preasfânt din eternitate. Așa este El, aceasta e natura Sa și această sfințenie rămâne aceeași în vecii vecilor fără a putea fi modificată nici câtuși de puțin. Cortul însă era locul de întâlnire dintre om și acest Dumnezeu sfânt. Cortul nu era în esența Sa sfânt, el trebuia sfințit de prezența lui Dumnezeu. El trebuia curățit și stropit cu sânge. El putea fi pângărit de Israel, și Israel prin necredințioșia Sa putea perverti, anula și duce la distrugere Cortul, dar tablele Legii nu. Iată de ce tablele sunt făcute de Dumnezeu, iar Cortul de om. Ni se arată ce poate influența și ce nu poate influența

credințioșia sau necredințioșia lui Israel. Dumnezeu locuiește în Cort pentru că este dorit și invitat de Israel. Dar Dumnezeu va rămâne preasfânt indiferent de credințioșia sau necredințioșia lui Israel. Tablele sunt de piatră, piatră din stânca pe care ședea Dumnezeu. El ne trimite cu gândul la Stânca veacurilor, la imuabilitatea caracterului divin. Ele definesc sfințenia Celui care șade între heruvimi. El judecă pe Israel, și guvernează tot pământul și tot cerul după Legea Sa morală, după natura sfințeniei Sale. Legea Sa izvorește din însuși caracterul Său și nu poate fi modificată după bunul plac al îngerilor sau al oamenilor. De ce cele două table sunt numite MĂRTURIA? Mărturia a ce? Ce mărturisesc ele și pentru cine? Înțelegem de ce cu alte ocazii mai sunt numite tablele legământului, căci ele suprimă esența poruncilor de care trebuie să asculte Israel prin intrarea în legământ. Legământul însemna păzirea celor 10 porunci. Ele defineau fidelitatea morală a lui Israel față de Soțul Yahwe. Dar ce sunt table ale mărturiei? Oare mărturisesc despre sfințenia lui Dumnezeu, căci sunt scrise cu însuși degetul lui Dumnezeu? Ele erau dovada că acele porunci nu erau invenția omenească, ci că veneau de la Dumnezeu, căci erau scrise de însuși degetul lui Dumnezeu. Vom păstra în minte această întrebare și acest rol de **mărturie** al tablelor Legii. Chivotul are acest rol de a adăposti Logosul sfințeniei lui Dumnezeu. Este singurul element din mobilierul Cortului care adăpostește ceva, care primește în el însuși elemente dinafara sa. El este de fapt menționat încă din Exod 16:32-34. Deși din punct de vedere cronologic evenimentul din Ex.16:32-34 are loc după facerea Cortului, Moise îl menționează încă din Exod 16. Un vas cu mană avea să fie pus în chivotul mărturiei. Mai târziu chivotul va adăposti și toiagul înflorit al lui Aaron. După ce am văzut importanța tablelor Legii și slava chivotului ne dăm seama cât de important este vasul cu mană și toiagul lui Aaron de sunt permise în chivot alături de tablele Legii! Într-adevăr de ce sunt așa de importante aceste două elemente? De ce tablele Legii nu rămân doar ele în chivot? De ce alături de ele sunt așezate un vas cu mană și un toiag înflorit?

Înainte de a explora aceste întrebări să medităm asupra rolului chivotului de a adăposti. Septuaginta mai folosește pentru chivot termenul de ARCĂ, adică termenul folosit în Genesa 6-8 pentru corabia ce trebuia să fie făcută de Noe. Se intenționează astfel o paralelă între corabia lui Noe și chivot, și implicit între arcă și Cort.

12. Dumnezeu S-a uitat spre pământ și iată că pământul era stricat; căci orice făptură își stricase calea pe pământ.

13. Atunci Dumnezeu a zis lui Noe: „Sfârșitul oricărei făpturi este hotărât înaintea Mea, fiindcă au umplut pământul de silnicie; iată, am să-i nimicesc împreună cu pământul.

*14. Fă-ți o corabie **din lemn de gofer**; corabia aceasta s-o împarți în cămăruțe și s-o tencuiești **cu smoală pe dinăuntru și pe din afară.***

*15. Iată cum s-o faci: corabia să aibă **trei sute de coți în lungime, cincizeci de coți în lățime și treizeci de coți în înălțime.***

16. Să faci corăbiei **o fereastră, sus, lată de un cot; usa** s-o pui în latura corăbiei; și să faci un rând de camere **jos, altul la mijloc și altul sus.**

17. Și iată că Eu am să fac să vină un potop de ape pe pământ, ca să nimicească orice făptură de sub cer, care are suflare de viață; tot ce este pe pământ va pieri.

18. Dar cu tine fac **un legământ; să intri în corabie**, tu și fiii tăi, nevasta ta și nevestele fiilor tăi împreună cu tine.

19. **Din tot ce trăiește, din orice făptură, să iei în corabie câte două din fiecare soi, ca să le ții vii cu tine:** să fie o parte bărbătească și o parte femeiască.

20. Din păsări după soiul lor, din vite după soiul lor și din toate târâtoarele de pe pământ după soiul lor, să vină la tine înăuntru câte două din fiecare soi, **ca să le ții cu viață.**

21. Și tu ia-ți din **toate bucatele care se mănâncă și fă-ți merinde din ele, ca să-ți slujească de hrană ție și lor.**”

22. **Așa a și făcut Noe: a făcut tot ce-i poruncise Dumnezeu.**

(Genesa 6)

Observăm multe asemănări între chivot și arca lui Noe. Structura corăbiei este și ea revelată de sus și este un test de ascultare pentru Noe să respecte toate dimensiunile poruncite de Dumnezeu. Corabia are și ea patru dimensiuni (lățime, lungime, înălțime și ADÂNCIME, adică LĂUNTRUL). Probabil că în **Efeseni 3:18** Pavel enumeră cele patru dimensiuni privind la arcă și la chivot. Corabia are capacitatea de a primi înlăuntrul ei VIAȚA și de a păzi de revărsarea mâniei lui Dumnezeu. Ea are deci funcția de a păzi ce este înlăuntrul ei, precum și funcția de a mântui. Ea descoperă îndurarea lui Dumnezeu pentru cei care se încred în El. Ei sunt izbăviți din fața judecării Sfântului lui Dumnezeu. Și în chivot descoperim aceste două funcții. Mai întâi chivotul are rolul de a adăposti tablele Legii. Prin lentila omului ca proiect ca Templu această imagine a Logosului așezat în chivot se traduce de fapt astfel:

- *Cartea aceasta a legii să nu se depărteze de gura ta; cugetă asupra ei zi și noapte, căutând să faci tot ce este scris în ea: căci atunci vei izbuti în toate lucrările tale și atunci vei lucra cu înțelepciune (Ios.1:8)*
- *Strâng Cuvântul tău în inima mea ca să nu păcătuiesc împotriva Ta (Ps.119:11).*
- *Cuvântul lui Hristos să locuiască din belșug în voi în toată înțelepciunea. (Col.3:16)*

De fapt putem spune că tot Psalmul 119 transpune în cuvinte rolul chivotului de a primi și de a păzi tablele Legii. Din perspectiva Templului ceresc imaginea ne arată că Domnul judecă și guvernează Cerul și Pământul după Legea sfințeniei Sale. Din perspectiva Templului uman ni se

descoperă că Rațiunea, mintea omului trebuie condusă de Legile divine. După cum Dumnezeu ia orice decizie în lumina Legii Sale, la fel și omul în tot ce judecă și decide trebuie condus de Legea lui Dumnezeu. Acest model a fost împlinit în mod desăvârșit doar de Isus Hristos:

- *Căci n-am vorbit de la Mine Însumi, ci Tatăl care M-a trimis, El Însuși Mi-a poruncit ce trebuie să spun și cum trebuie să spun. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. De aceea lucrurile pe care le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl. (Ioan 12:49-50)*

Chivotul are și funcție mântuitoare ca și corabia lui Noe. De aceea chivotul este numit și scaunul îndurării. Scaunul de judecată al lui Dumnezeu devine un scaun al îndurării din pricina capacului ispășirii. Capacul ispășirii este din aur curat ca și sfeșnicul. Nu este din lemn de slacâm aurit ci din aur curat. El ține doar de cer, doar de lucrarea cerului și nu are nimic omenesc în El. Acest capac al ispășirii este menționat exact după ce Domnul îi spune să pună în chivot mărturia (tablele Legii) – vezi **Ex.25:16-17**. Capacul ispășirii are aceeași lungime și lățime ca și chivotul. El trebuie să acopere perfect chivotul care adăpostește tablele Legii. Cel ce șade între heruvimi privește mereu spre tablele Legii prin capacul ispășirii. Capacul ispășirii este locul unde Marele Preot stropea cu sânge în fiecare an. Era un loc unde se făcea judecata pentru păcatele poporului. Dar nu poporul murea, ci jertfa fără cusur. Legea sfințeniei Sale cerea moarte celor ce au păcătuit. Doar prin sânge se putea face ispășirea. Capacul ispășirii arăta Domnului că poporul cel păcătos deja a murit, legea a fost deja împlinită în dreptul lor. Dacă în chivot erau doar tablele Legii, dacă chivotul nu avea capacul ispășirii, atunci sângele poporului însuși trebuia vărsat pentru călcarea celor zece porunci. Iată că scaunul de domnie al Domnului este deopotrivă un scaun al judecății și al îndurării. Îndurarea se manifestă prin judecată. Judecata și îndurarea lui Dumnezeu se contopesc în chivot. Nu este nici o contradicție între cele două. Armonia dintre ele este deplină. Și armonia este dată de realitatea sângelui. Ne aducem aminte de cât de mult am discutat în Ieremia despre relația dintre vocea îndurării și vocea judecății din inima lui Dumnezeu. Aceste două realități se regăsesc în chivot. Doar așa poate locui Dumnezeu în mijlocul poporului Său, doar privind la Lege prin capacul ispășirii. Dar pe capac era stropit sângele doar pentru păcatele mărturisite ale lui Israel. Cu alte cuvinte Domnul privește prin capacul ispășirii doar la păcatele mărturisite ale lui Israel. La păcatele nemărturisite privește direct prin Lege, și e vai și amar. Ce ne învață această imagine despre Templul inimii noastre. În mintea noastră trebuie să guverneze softul Legii divine. Dar peste această Lege trebuie așezat capacul ispășirii, adică realitatea iertării desăvârșite aduse de Hristos. Acest capac trebuie să acopere perfect realitatea Legii și noi trebuie să ne privim pe noi înșine prin capac și prin lege. Dacă ne vom privi doar prin Lege fie înnebunim, fie ne transformăm în fățarnici pentru a rezolva contradicția dintre Legea lui Dumnezeu și viața noastră. Dar capacul ispășirii trebuie să acopere în întregime chivotul care adăpostește Legea. În Mintea noastră trebuie așezată Legea, trebuie scrisă prin Duhul Sfânt în adâncul ființei noastre. Dar mintea noastră trebuie îmbrăcată în întregime de realitatea ispășirii. Aceasta e din aur curat, este o realitate cerească, desăvârșită, la

care noi nu am contribuit și nu putem contribui cu nimic. Este în întregime un dar nemeritat. Ce înseamnă în mod practic ca acest capac al ispășirii să îmbrace în permanență mintea noastră? La nivelul percepției înseamnă să ne privim mereu prin lentila neprihănirii date în dar de Hristos pentru a nu sfârșit în autoînvinovățire sau în strădania de a ne construi o neprihănire a noastră. La nivelul relaționării cu Dumnezeu înseamnă să ne mărturisim orice păcat punctual pe care Duhul ni-l descoperă, dar și să ne cufundăm în acea stare de smerenie și căință permanentă: *Ai milă de mine căci sunt un om păcătos și iartă-mi multele păcate pe care nu le cunosc*. Dincolo de mărturisirea greșelilor punctuale trebuie să fim mereu conștienți de problema RESTULUI ascultării noastre care poate fi acoperit doar prin har (vezi comentariul pe predica de pe munte din Matei 5-7). Doar așa Dumnezeu va privi la noi mereu prin capacul ispășirii. Dar dacă nu, va privi anumite laturi ale vieții noastre doar prin Legea Sa și atunci va fi vai și amar de noi. El este un foc mistuitor, un vulcan aprins. El locuiește în noi. Nu este periculos să ai în tine un vulcan care poate izbucni mereu? Ce este de făcut? De așezat și păstrat capacul ispășirii pe chivotul care adăpostește legea.

Din capacul ispășirii ies doi heruvimi din aur bătut. Iată că din nou nu găsim salcâmul aurit. E vorba deci de realități cerești, care nu țin de creația umană răscumpărată. E vorba de cele mai înalte ranguri îngerești. Iată deci că Dumnezeu guvernează de pe scaunul său de domnie nu doar alături de om (salcâmul aurit), ci și alături de îngeri. Și heruvimii au loc pe scaunul său de domnie. Heruvimii îi găsim pe scaunul de domnie și în *Ezechiel cap.1* și în *Apoc. cap.4*. Dumnezeu dorește să guverneze nu doar alături de oamenii răscumpărați, ci și alături de îngeri. Dar nu toți îngerii au loc pe acest scaun de domnie, ci doar acești 2 (sau patru heruvimi). Heruvimii ar reprezenta cel mai înalt rang îngeresc. Ei sunt asociați în cap.4 cu o capacitatea extraordinară de cunoaștere (ochi pe dinlăuntru și pe dinafară. Ei au o capacitate unică de a pătrunde tainele lui Dumnezeu. Și aceștia, zi și noapte, au privirile ațintite spre capacul ispășirii. Acolo se ascunde taina lui Dumnezeu, gloria Sa. Acolo sunt ascunse toate comorile științei și înțelepciunii. Și ei privesc cu uimire spre capacul ispășirii pentru a înțelege taina iubirii lui Dumnezeu. Petru, privind la această imagine a capacului ispășirii, scrie în epistola sa:

- *Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși ci pentru voi spuneau ei aceste lucruri pe care vi le-au vestit acum cei ce v-au propovăduit **Evangelia**, prin Duhul Sfânt trimis din cer **și în care chiar îngerii doresc să privească**. (! Petru 1:12)*

Iată că și pentru heruvimii cu cea mai înaltă capacitate de cunoaștere Evangelia ispășirii lui Hristos reprezintă o mare taină, pe care încearcă în permanență să o înțeleagă. Cântarea cea nouă a celor 144.000 de oameni răscumpărați nu poate fi învățată nici măcar de cei patru heruvimi (cele patru făpturi vii din Apocalipsa 4). Când au primit acești heruvimi onoarea de a deveni parte din scaunul de domnie al Domnului? Înainte de răzvrătirea lui Lucifer sau după răzvrătirea acestuia? Înainte de răzvrătirea lui Adam sau după alungarea omului din Eden? Nu știm exact, dar observăm că *Ezechiel 28:12-19* ne sugerează că Lucifer era la rândul său un heruvim. Deci

Lucifer era dintre îngerii cu cel mai înalt rang.

11. Cuvântul Domnului mi-a vorbit astfel:

12. „Fiul omului, fă un cântec de jale asupra împăratului Tirului și spune-i: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu: „Ajunseseși la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune și desăvârșit în frumusețe.

13. Stăteai în Eden, grădina lui Dumnezeu, și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe: cu sardonix, cu topaz, cu diamant, cu crisolit, cu onix, cu jasp, cu safir, cu rubin, cu smarald și cu aur; timpanele și flautele erau în slujba ta, pregătite pentru ziua când ai fost făcut.

14. Erai un **heruvim ocrotitor** cu aripile întinse; te pusesem pe muntele cel sfânt al lui Dumnezeu, și umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare.

15. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut până în ziua când s-a găsit nelegiuirea în tine.

16. Prin mărimea negoșului tău te-ai umplut de silnicie și ai păcătuit; **de aceea te-am aruncat de pe muntele lui Dumnezeu și te nimicesc, heruvim ocrotitor, din mijlocul pietrelor scânteietoare.**

17. **Ți s-a îngâmfat inima din pricina frumuseții tale, și-ai stricat înțelepciunea cu strălucirea ta. De aceea te arunc la pământ, te dau priveriște împăraților.**

18. Prin mulțimea nelegiuirilor tale, prin nedreptatea negoșului tău **ți-ai spurcat locașurile sfinte**; de aceea scot din mijlocul tău un foc care te mistuie și te prefac în cenușă pe pământ, înaintea tuturor celor ce te privesc.

19. Toți cei ce te cunosc între popoare rămân uimiți din pricina ta; ești nimicit și nu vei mai fi niciodată!”

Iar Isaia 14 dezvoltă gândul răzvrătirii luciferice:

12. Cum ai căzut din cer, luceafăr strălucitor, fiu al zorilor! Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul neamurilor!

13. Tu ziceai în inima ta: „Mă voi sui în cer, îmi voi ridica scaunul de domnie mai presus de stelele lui Dumnezeu, voi șede pe muntele adunării dumnezeilor, la capătul miazănoaptei,

14. mă voi sui pe vârful norilor, voi fi ca Cel Preaînalt.”

15. Dar ai fost aruncat în Locuința morților, în adâncimile mormântului!

Se pare că Lucifer a râvnit să șadă pe scaunul de domnie al Domnului și acest gând a generat răzvrătirea sa. Oare ca răspuns la răzvrătirea lui Lucifer Dumnezeu primește pe scaunul Său de domnie patru heruvimi, și apoi o parte din oamenii răscumparați prin Hristos? Nu știm exact, dar observăm că Dumnezeu nu vrea ca doar poporul Său răscumpărat să șadă pe scaunul Său de domnie, ci și patru heruvimi să fie parte din acest scaun ceresc.

Prezența heruvimilor ne arată cu claritate că Sfânta Sfintelor este un loc ceresc, un loc în care cerul a coborât pe pământ, în care cerul și pământul s-au unit. Din scaunul Său de domnie fac parte și heruvimii și nu doar salcâmul răscumpărat și transformat. El guvernează nu doar cu ajutorul oamenilor, ci cu ajutorul îngerilor și oamenilor. Între îngeri și oameni există o strânsă legătură și colaborare. Salcâmul este mai aproape de pământ. Heruvimii sunt deasupra, mai aproape de cer. Iar deasupra lor șade Dumnezeu. Bătăliile spirituale descrise în Daniel cap.10 ne arată în mod concret cum funcționează acest mod de guvernare. Deasupra este Dumnezeu. Apoi în spațiul dintre cer și pământ acționează îngerii săi de seamă sprijiniți de credința oamenilor de pe pământ. Când lecturăm cartea Apocalipsa observăm de la începutul cărții până la finalul ei același mod de guvernare: Biserica de pe pământ - Îngerii Bisericii - Dumnezeu sau credincioșii de pe pământ - Îngerii de seamă - Dumnezeu.

Cât despre mintea celor răscumparați ea interferează cu aceste realități cerești. Mentea noastră este Sfânta Sfintelor templului trupului nostru și ea are acces la locurile cerești, comunică cu locurile cerești, participă la bătăliile din locurile cerești. De aceea mare atenție la inima noastră. Ea trebuie păzită mai presus de orice, căci din ea ies izvoarele vieții. Deciziile din mintea noastră au impact în locurile cerești. Rugăciunile rostite de mintea noastră au un rol fundamental în bătăliile cerești.

Pasajul despre chivot se încheie astfel:

21. Să pui capacul ispășirii pe chivot, și în chivot să pui mărturia pe care ți-o voi da.

22. Acolo Mă voi întâlni cu tine; și de la înălțimea capacului ispășirii, dintre cei doi heruvimi așezați pe chivotul mărturiei, îți voi da toate poruncile Mele pentru copiii lui Israel.

Pasajul ne arată cu claritate că chivotul este scaunul de domnie al Domnului, locul unde șade Domnul în Cortul Întâlnirii. Dumnezeu poate comunica cu Moise doar de la înălțimea capacului ispășirii. Și Moise este un om păcătos. Doar avându-se în vedere capacul ispășirii poate exista comunicare între Dumnezeu și Moise. Și prin Moise Dumnezeu comunică cu întreg poporul. Și comunică din poziția de Împărat. El dă **porunci** (nu idei, sugestii, sfaturi) copiilor lui Israel. El domnește prin poruncile Sale peste copiii lui Israel. În scaunul Său de domnie sunt poruncile scrise ale lui Dumnezeu, porunci imuabile cu caracter universal și general. De pe scaunul Său de domnie El verbalizează porunci specifice poruncilor lui Israel. Legea scrisă devine VIE și ACTUALĂ prin glasul dintre cei doi heruvimi. Legea generală a lui Dumnezeu devine concretă și specifică pentru realitatea prezentă a poporului Său. Iată cum vrea Dumnezeu

să domnească peste viața noastră. El așază în mintea noastră Legea scrisă și peste ea așază capacul ispășirii. Dar nu e suficient. El Însuși în persoană, prin Duhul Sfânt se așază peste scaunul de domnie al rațiunii noastre și ne dă prin șoapta Duhului zi de zi porunci vii, concrete și actuale. Între acestea și poruncile scrise este o armonie perfectă. Aceste porunci sunt vii, căci sunt rostite de o Persoană (slova capătă astfel viață). Ele sunt actuale, căci reprezintă aplicarea poruncilor generale la contextele concrete de viață prin care trecem. Iată ce înseamnă ca Dumnezeu să domnească cu adevărat peste viața noastră. Tronul rațiunii noastre trebuie dăruit Lui în întregime. Iar grija noastră zilnică trebuie să fie să deslușim șoapta Duhului care ne descoperă zilnic voia Sa concretă cu privire la viața noastră. Realitatea minții noastre devine conectată la lumea îngerilor și prin ascultarea noastră îngerii primesc mai multă putere în bătăliile din locurile cerești (**Daniel cap.10**). Și prin creșterea chipului lui Hristos în noi îngerii pătrund mai bine înțelepciunea nespuse de felurită a lui Dumnezeu (**Efeseni 3:10**), căci cei care se lasă guvernați de Hristos devin cu adevărat o priveliște pentru îngeri (**1 Cor.4:8**).

Dar tronul de domnie nu este complet fără vasul de mană și fără toiagul lui Aaron. De ce sunt așa de importante aceste două elemente? Ce semnifică ele? De ce au fost primite și ele în chivot alături de tablele Legii? Ce ne comunică ele despre modul în care Dumnezeu guvernează lumea? Ce ne comunică ele despre modul în care Dumnezeu vrea să guverneze viața noastră?

Vasul cu mană:

32. Moise a zis: „Iată ce a poruncit Domnul: „Să se păstreze un omer plin cu mană **pentru urmașii voștri, ca să vadă și ei pâinea pe care v-am dat-o s-o mâncați în pustiu, după ce v-am scos din țara Egiptului.**”

33. Și Moise a zis lui Aaron: „Ia un vas, pune în el un omer plin cu mană și așază-l **înaintea Domnului, ca să fie păstrat pentru urmașii voștri.**”

34. După porunca dată de Domnul lui Moise, Aaron l-a pus **înaintea chivotului mărturiei, ca să fie păstrat.**

35. Copiii lui Israel au mâncat mană patruzeci de ani, până la sosirea lor într-o țară locuită; au mâncat mană până la sosirea lor la hotarele țării Canaanului.

36. Omerul este a zecea parte dintr-o efă.

(Exod 16)

1. Să păziți și să împliniți toate poruncile pe care vi le dau astăzi, ca să trăiți, să vă înmulțiți și să intrați în stăpânirea țării pe care a jurat Domnul că o va da părinților voștri.

2. Adu-ți aminte de **tot drumul** pe care te-a călăuzit Domnul Dumnezeul tău în timpul acestor patruzeci de ani în pustiu, **ca să te smerească și să te încerce, ca să-ți cunoască pornirile inimii**

și să vadă dacă ai să păzești sau nu poruncile Lui.

3. Astfel, **te-a smerit, te-a lăsat să suferi de foame și te-a hrănit cu mană**, pe care nici tu n-o cunoșteai și nici părinții tăi n-o cunoscuseră, **ca să te învețe că omul nu trăiește numai cu pâine, ci cu orice lucru care iese din gura Domnului trăiește omul.**

4. Haina nu ți s-a învechit pe tine și nici nu ți s-au umflat picioarele, în timpul acestor patruzeci de ani.

5. Recunoaște, dar, în inima ta că Domnul Dumnezeuul tău **te mustră, cum mustră un om pe copilul lui.**

6. Să păzești poruncile Domnului Dumnezeuului tău, ca să umbli în căile Lui, și să te temi de El.

7. Căci Domnul Dumnezeuul tău are să te ducă într-o țară bună, țară cu pâraie de apă, cu izvoare și cu lacuri, care țâșnesc din văi și munți;

8. țară cu grâu, cu orz, cu vii, cu smochini și cu rodii; țară cu măslini și cu miere;

9. țară unde **vei mânca pâine din belșug, unde nu vei duce lipsă de nimic**; țară, ale cărei pietre sunt de fier, și din ai cărei munți vei scoate aramă.

10. Când vei mânca și te vei sătura, **să binecuvântezi pe Domnul, Dumnezeuul tău, pentru țara cea bună pe care ți-a dat-o.**

11. **Vezi să nu uiți pe Domnul Dumnezeuul tău, până acolo încât să nu păzești poruncile, rânduielile și legile Lui, pe care ți le dau azi.**

12. Când **vei mânca și te vei sătura, când vei zidi și vei locui în case frumoase,**

13. când vei vedea înmulțindu-ți-se cirezile de boi și turmele de oi, mărindu-ți-se argintul și aurul, și crescându-ți tot ce ai,

14. ia seama **să nu ți se umfle inima de mândrie și să nu uiți pe Domnul Dumnezeuul tău** care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei;

15. care te-a dus **în acel pustiu mare și grozav, unde erau șerpi înfocați și scorpioni, în locuri uscate și fără apă, care a făcut să-ți țâșnească apă din stânca cea mai tare**

16. **și care ți-a dat să mănânci în pustiu mana aceea necunoscută de părinții tăi, ca să te smerească și să te încerce și să-ți facă bine apoi.**

17. **Vezi să nu zici în inima ta: „Tăria mea și puterea mâinii mele mi-au câștigat aceste bogății.”**

18. Ci adu-ți aminte de Domnul Dumnezeuul tău, **căci El îți va da putere să le câștigi, ca să**

întărească legământul încheiat cu părinții voștri prin jurământ, cum face astăzi.

*19. Dacă vei uita pe Domnul Dumnezeuul tău și vei merge după alți dumnezei, dacă le vei sluji și te vei închina înaintea lor, vă spun hotărât azi că **veți pieri**.*

20. Veți pieri ca și neamurile pe care le-a pierdut Domnul dinaintea voastră, pentru că nu veți asculta glasul Domnului Dumnezeuului vostru.

(Deut.cap.8)

Dumnezeu a poruncit să se păstreze un vas cu mană în chivot ca și urmașii generației care a ieșit din Egipt să VADĂ și ei pâinea pe care Domnul le-a dat-o în pustiu. De ce era atât de important acest lucru? De ce nu era suficient ce era scris în Lege despre mană? De ce trebuiau să vadă acest lucru? Observăm din nou capacitatea chivotului de păstra, de a conserva, de a înveșnici. Mana se strica în maxim două zile. Dar iată că mana pusă în chivot a rezistat secole. Ea a rămas la fel de proaspătă și nu s-a stricat. Iată că deși Cortul e plin de simboluri, e vorba mai mult decât simboluri. Acel spațiu fizic și acele obiecte au fost efectiv atinse și sfințite de prezența lui Dumnezeu. Prezența lui Dumnezeu înveșnicea mana după cum avea să înveșnicească și toiagul înflorit al lui Aaron. Dar cum să vadă ei vasul cu mană? Căci în Sfânta Sfintelor intra doar Marele Preot. Poate că Marele Preot mărturisea poporului minunile pe care le vedea în chivot: niște table ale Legii superb scrise, un vas cu mană care nu se strică și un toiag veșnic înflorit. Poate cu anumite ocazii putea scoate vasul cu mană din chivot pentru a-l arăta poporului... Oricum Domnul a poruncit acest lucru ca o mărturie vizibilă pentru generațiile viitoare. Deci într-un fel sau altul Israel avea acces la aceste mărturii. Tablele legii mărturiseau că poruncile au fost date de Însuși Dumnezeu și nu au fost inventate sau modificate de Moise și Aaron. Și aici merită să ne întrebăm: oare cum arătau acele table ale legii scrise de însuși mâna lui Dumnezeu? În cărți și filme am văzut diferite imagini ale celor 2 table. Dar uităm că Dumnezeu este Marele Artist? Oare cum a scris Dumnezeu cele 10 porunci în cele două table? Era vorba de o capodoperă artistică care întrecea strălucirea tuturor sculpturilor lui Michelangelo la un loc. Moise a plecat fără unelte și nu era un artist ca Bețaleel. Când poporul a văzut strălucirea și frumusețea celor două table ale Legii, a știut că NU puteau fi făcute nici de Moise și nici de alt om. Ei au știut că au fost scrise de Dumnezeu. Dar oare cum a reacționat poporul când a văzut că Moise a rupt cele două table ale Legii? Ce înseamnă să distrugi înaintea unei comunități statuia lui David făcută de Michelangelo? Dar Moise a apelat la acest gest șocant tocmai pentru a trezi poporul și să-i arate că legământul a fost rupt tocmai pentru că ei au încălcat poruncile lui Dumnezeu. Deci tablele mărturiei mărturiseau că cele 10 porunci erau 100% spuse de Dumnezeu. Ei știau acest lucru pentru că au auzit glasul de pe munte. Dar cum aveau să știe generațiile viitoare acest lucru? Prin mărturia celor 2 table ale Legii, care întărea chiar pentru prima generație prin SCRIS ceea ce deja fusese ROSTIT. Dar nu doar tablele legii aveau rolul să mărturisească pentru generațiile viitoare, ci și vasul cu mană avea acest rol. De ce era important ca generațiile următoare să vadă vasul cu mană. De ce anume le amintea vasul cu mană? El le

amintea de călătoria din pustie făcută de Israel înainte de a intra în țara care curge lapte și miere. În țară aveau de toate. În pustie nu aveau nimic. În pustie dependența de Dumnezeu era evidentă și trăirea prin credință devenea singura opțiune pentru a supraviețui. În țară dependența de Dumnezeu era mai ascunsă. Bogățiile țării erau vizibile și ei aveau tot ce le trebuie. Nu mai aveau nevoie de mana din cer, căci bogăția țării le dădea mană. Dar Domnul a făcut ca înainte ca ei să ajungă în țara în care curge lapte și miere, să treacă printr-o pustie grozavă, lipsită de pâine și plină de pericole. De ce a conceput Dumnezeu acest traseu? Care a fost rolul călătoriei prin pustie? **Deuteronom cap.8** descrie atât de bine acest lucru. În pustie Dumnezeu i-a încercat. Chiar i-a lăsat (pentru o vreme) să sufere de foame, adică să aibă nevoile neîmplinite. Aceste încercări au scos la iveală ce este în inima poporului. Acesta a putut deveni conștient de bolile din inima lui, de cât de înșelătoare este inima lui. Devenind conștienți de acest pericol evreii puteau apela mult mai motivați la resursele date de Dumnezeu pentru a ține în frâu această inimă nespuse de rea. Prin aceste încercări Domnul a și testat pe popor. A vrut să vadă dacă poporul ascultă prin credință poruncile sau se lasă ademenit de trăirea prin vedere. În acest traseu poporul a putut să învețe prin greșeli necesitatea indispensabilă a păzirii poruncilor lui Dumnezeu. Dar nu doar atât. Ei au învățat și dependența de Dumnezeul cel nevăzut. Crizele din pustie au putut face posibile minunile și izbăvirile cerești din pustie (mana din cer!). Ei au descoperit purtarea de grijă a lui Dumnezeu, credințioșia Lui, faptul că El este stăpân pe lumea vizibilă și că izbăvirea nu vine din context sau prin ce se vede, ci doar de la Domnul. Poporul a descoperit cât de păcătos este și că Dumnezeu îi binecuvintează nu pentru meritele lor, ci din pricina îndurării Sale. De asemenea poporul a văzut că nu poate face nimic fără Domnul, dar și că totul e posibil când Domnul este cu ei. Ei au putut învăța că orice succes al lor vine prin puterea lui Dumnezeu și nu prin puterea Domnului. Aceste lecții au fost posibile tocmai datorită pustiei, încercărilor, crizelor și lipsurilor. Mana a venit din CER, de sus, de dincolo, din nevăzut. Pâinea vine de pe pământ, de jos, din lumea vizibilă, în urma trudei omului de a lucra pământul. MANA trâmbează trăirea prin credință, pâinea pe cea prin vedere. Dar în esență nu este nici o deosebire între mana din cer și pâinea de pe pământ. Amândouă vin de la Dumnezeu, prin îndurarea, puterea și binecuvântarea Lui. Dar pentru om MANA vine în mod EVIDENT de la Dumnezeu, pe când pâinea pare că vine și din pământ. Poporul trebuia să învețe că omul *nu se hrănește doar cu pâine, ci cu orice lucru iese din gura lui Dumnezeu*. Pâinea este soluția facilă, vizibilă pentru întreținerea vieții biologice, dar nu este SINGURA soluție. Ea nu este decât una din MODALITĂȚILE prin care Dumnezeu lucrează pentru a întreține viața din noi. Pâinea este doar unul din lucrurile care ies din gura lui Dumnezeu. Dar din gura lui Dumnezeu pot ieși 1001 de lucruri care pot înlocui pâinea, ca de exemplu mana. Tot acest traseu dificil din pustie era obligatoriu pentru a pregăti inima poporului pentru belșugul, bogăția, înălțarea și succesul din țară. Totuși, cu tot acest traseu, Israel tot s-a mândrit. Dar Domnul i-a dat resursele ca să nu se mândrească, și aceste resurse erau în drumul dificil din pustie, iar vasul cu mană mărturisea tocmai despre acest drum și despre lecțiile învățate acolo. Privind la vasul cu mană ei puteau, în mijlocul belșugului și succesului din țară, să învingă ispita de a uita pe Domnul, de a se mândri și de a spune: prin puterea mea am făcut toate acestea. Drumul smeririi și zdrobirii din pustie le

arăta cu claritate că tot belșugul din țară venea tot din mâna lui Dumnezeu și din bunătatea Lui și nu pentru meritele lor. De asemenea exista pericolul ca poporul să înlocuiască depedența de Dumnezeu cu dependența de belșugul țării. De asemenea exista pericolul ca poporul să înlocuiască iubirea de Dumnezeu cu iubirea de țară, să se alipească de țara vizibilă și să uite de Dumnezeu nevăzut, țara să devină bucuria lor, și nu Domnul, să idolatrizeze darul și să uite de Dătător. Și țara era așa de frumoasă: belșug, proiecte, case frumoase, bani mulți, succes, înălțarea printre popoarele lumii! O cât de ușor putea inima bolnavă a lui Israel să uite pe Domnul. Singura soluție să învingă ispitele din mijlocul belșugului era să privească la vasul cu mană, să-și aducă aminte de stâlpii de aducere aminte din pustie, de perioadele de criză și zdrobire, de greșelile lor de acolo, dar și de minunile mari pe care le-a făcut Domnul. Și mana și pustia i-a mai învățat că adevărata lor nevoie este de Dumnezeu. Domnul a dat mana și peste cei buni și peste cei răi. Viața fizică a generației împietrite a fost protejată de Dumnezeu, dar ei au murit în pustie, în păcatele lor și nu au ajuns în țară. Deci la ce folos? Omul va trăi cu adevărat dacă va păzi poruncile lui Dumnezeu, căci omul nu are doar nevoi materiale, ci și nevoi spirituale. Nu înseamnă să le negăm pe primele, ci e o problemă de prioritate. Păzirea poruncilor divine duce la mântuirea sufletului și a trupului. Goana disperată după pâine duce la distrugerea sufletului, dar și la pierderea posibilității răscumpărării trupului.

Vasul cu mană este practic un stâlp de aducere aminte al perioadelor de criză (pe plan material în special) urmate de o izbăvire miraculoasă din partea lui Dumnezeu. Ea vizează tratamentul: **să te smerească, să te încerce ca să-ți facă bine apoi...** Scopul final al lui Dumnezeu e să ne facă bine. Dar El știe că suntem atât de bolnavi, încât chiar binele făcut de El ne poate îndepărta de Dumnezeu și duce la pierzanie eternă. Și atunci El ne pregătește pentru binele și binecuvântările viitoare, iar această pregătire nu este ușoară. Da, El premeditează această pustie în viața noastră. Ne va lăsa chiar să suferim de foame și de sete în anumite perioade. Ne va trece prin pustii grozave, prin lipsuri și crize financiare. El știe că aceste perioade sunt foarte grele pentru noi. Dar doar așa devenim conștienți de fiara din noi, și doar așa învățăm trăirea prin credință. Doar așa căpătăm vindecare și suntem pregătiți pentru perioadele de succes, de belșug, de prosperitate, de înălțare. Celui care găsește un serviciu după 2 ani de căutări disperate, nici prin creasta minții nu-i trece gândul că a obținut acel serviciu prin puterea sa. Dar celui care se angajează de la primul interviu îi va trece de multe ori gândul: *ce tare sunt eu: m-au angajat de la primul interviu...!* Din pricina inimii noastre atât de bolnave și din pricină că Domnul vrea să ne dea multe binecuvântări și multe înălțări avem nevoie să trecem mai întâi prin pustiuri grozave. Și cu cât mai grozav va fi pustiul, cu cât mai mare va fi vindecarea, înălțarea și biruința ce va urma. Desigur, când ajungem în țara promisă, în mijlocul bucuriei și păcii, când îi mulțumim lui Dumnezeu, când Îl descoperim altfel prin acele noi binecuvântări ne întrebăm: *De ce am fost duși în țara promisă atât de târziu? De ce am fost privați până acum de acele binecuvântări și experiențe formative? De ce a durat așa de mult pustiul?* Pentru a răspunde la aceste întrebări vom face următoarele precizări. Trecerea prin pustiul produce vindecări, dar nu anulează ispitirile firii pământești. Chiar dacă stăm 40 de ani în pustie, când

ajungem în țara promisă inima noastră rea tot va avea puternice înclinații idolatre. Pustia nu deființează firea, dar operează în noi acele vindecări, acei stâlpi de aducere aminte care ne ajută să deosebim pornirile rele ale inimii și să le ținem în frâu. Chiar după 40 ani de pustiu, firea va avea apucături străine când va intra în țară. Dar dacă acest lucru se întâmplă și după 40 de ani de pustie ce s-ar întâmpla dacă am trece direct în țară, fără experiența pustiei? E adevărat că **din pricina vindecărilor din pustie** noi putem mulțumi lui Dumnezeu când intrăm în țară, și intrarea în țară devine o experiență care ne aduce mai aproape de El. Da, intrarea în țară e gândită de Dumnezeu ca o experiență care să ne aducă mai aproape de El. Și când vedem cât de multe învățăm despre Dumnezeu când intrăm în țară ne întrebăm: *de ce am intrat așa de târziu? De ce am fost privați de această experiență formativă așa de mult timp?* Dar când punem aceste întrebări uităm că intrarea în țară este o experiență formativă tocmai din pricina acelor vindecări adânci din lunga și grozava pustie. Uităm cât de adânci au fost bolile și cât de mult a trebuit să lucreze Dumnezeu în inima noastră. Legat de experiențele formative merită să medităm la câteva aspecte. Dumnezeu ne-a creat ca ființe experiențiale care acced la o cunoaștere profundă prin propriile experiențe. Nu putem înainta profund în cunoaștere decât prin experiențe personale. Dar domeniul cunoașterii este infinit, iar viața noastră scurtă și limitată în timp. Nu putem avea parte de TOATE experiențele rasei umane, ci doar de o mică parte dintre acestea. De asemenea ca făpturi fragile nu putem suporta să fim ciopliți din mai multe părți în același timp, iar atenția noastră distributivă e slab dezvoltată. Și atunci experiențe importante de formare nu pot veni simultan, ci vor veni pe rând. Cu alte cuvinte Marele Sculptor nu ne va ciopli din 10 direcții diferite. Va lucra puțin asupra feței, apoi va continua să modeleze picioarele, apoi va ciopli în dreptul mâinii etc. Dar dacă lucrează intens asupra mâinilor sunt private picioarele de cioplire. Și dacă lucrează intens asupra picioarelor sunt private mâinile de dezvoltare pentru o vreme. La un moment dat ne putem simți frustrați că anumite laturi ale ființei noastre nu au fost dezvoltate, maturizate tocmai pentru că nu am trecut prin experiențele formative cu pricina. Și în aceste momente ne putem gândi la următoarele lucruri: viața e scurtă, iar slujitorii Săi diferiți. Nu toți vor fi ciopliți la fel și nu toți vor avea toate laturile ființei la fel de modelate. Fiecare e chemat la o slujbă specială și în funcție de acea slujbă va primi și o modelare și pregătire particulare. Deci să avem încredere că suntem modelați pentru slujba noastră și că Domnul nu ne va da ALTE slujbe sau teste pentru care nu ne-a pregătit. Desigur că sunt multe teste pentru care NU suntem încă pregătiți. Trebuie să avem credința că El nu va îngădui aceste teste în viața noastră. El nu va îngădui să vină ispita fără a fi pregătit mai dinainte mijlocul de a o birui. Al doilea gând este că nu știm finalul poveștii. Nu știm cum va arăta lucrarea la final. Da, observăm că mâinile sunt terminate și ne simțim frustrați că picioarele de-abia să văd. Dar Domnul nu putea lucra (din pricina fragilității noastre) și la mâini și la picioare. Dacă începea cu picioarele ne-am fi aflat în situația opusă. Trebuia să înceapă cu ceva. Dar să așteptăm finalul modelării. De-abia atunci să ne dăm cu părerea dacă lucrarea va fi neterminată.

Deci vasul cu mană ar reprezenta în chivotul minții noastre toți acei stâlpi de aducere aminte ai smeririi și zdrobirii noastre și a izbăvirilor miraculoase din partea Cerului. Da, acei

stâlpi de aducere aminte care ne arată că fără El suntem nimic și că El este totul, că noi nu suntem, nu avem și nu putem, dar și că prin El suntem, avem și putem totul. Da, acei stâlpi de aducere aminte care ne conectează la nevăzut, care ne învață trăirea prin credință și nu prin vedere. Da, acei stâlpi de aducere aminte care ne învață că omul nu se hrănește doar cu pâine, ci cu orice iese din gura lui Dumnezeu. Și multe pot ieși din gura lui Dumnezeu, nu doar mana și nu doar pâinea. Desigur noi am interpretat până acum acest verset referitor la nevoile sufletului, care se hrănește cu Logosul și care sunt mai presus de nevoile trupului, care se hrănește cu pâine. Și desigur există și această dimensiune a lecției cu mană (vezi în special **Ioan 6**). Dar acum descoperim și o altă interpretare. Pâinea reprezintă soluția clasică, palpabilă a trăirii prin vedere pentru împlinirea nevoilor noastre. Mana reprezintă o altă soluție, neașteptată, de sus, nepalpabilă și specifică trăirii prin credință. Marea noastră ispită este să uităm pe Domnul în alergarea după pâine (vezi **Matei 6**). Ne blocăm mental pe o singură soluție posibilă și suntem gata să ne compromitem pentru acea izbăvire. Mana ne lărgește orizontul, ne arată că mai sunt 1001 de soluții pentru problema noastră. Evreii căutau în pustie pâine. Cine s-ar fi gândit că va ploua a doua zi cu mană? Vasul cu mană ne ajută să învingem ispita mamonei, a îngrijorărilor veacului acestuia. Într-adevăr, ce minune: să plouă cu pâine din cer! Această minune ne arată că izbăvirea nu este legată sau limitată de vreun context anume. Domnul ne poate da pâine direct din cer. De ce să ne mai îngrijorăm deci pentru pâinea cea de toate zilele. Vasul cu mană ne ajută să învingem teama din momentele de criză, dar și mândria din perioadele de pace și succes. Și cât de importanți sunt acești stâlpi de aducere aminte de vreme ce vasul cu mană este așezat în chivot lângă tablele Legii. Deci după cum legile trebuie să fie scrise în adâncul inimii noastre, la fel toți acești stâlpi de aducere aminte ai zdrobirii și izbăvirii noastre trebuie și ei scriși în măduva spiritului nostru. Trebuie păstrați și păziți la fel ca și legile Domnului. Vasul cu mană (Logosul viu, experimentat) ne ajută să împlinim legile divine (Logosul scris). În cele din urmă uitarea vasului cu mană a dus pe Israel l-a încălcarea legilor divine. Deci dacă în chivotul minții noastre avem doar legile divine nu e suficient. E nevoie să imortalizăm acolo toate experiențele cu Dumnezeu din pustiurile vieții noastre.

Dar ce ar reprezenta vasul cu mană în scaunul de domnie al Domnului? El guvernează peste Israel având în vedere atât legile divine, cât și binefacerile Sale față de Israel, cât și experiențele Sale trecute cu Israel. Dacă poporul a uitat experiențele din pustie, Domnul nu le-a uitat. Ele au devenit o mărturie împotriva lui Israel. Dumnezeu nu judecă poporul sau omul din popor doar după tablele legii, ci și după vasul cu mană. Cu alte cuvinte Dumnezeu judecă încălcarea sau împlinirea unei Legi în raport cu experiențele trecute ale celui în cauză în raport cu divinitatea. Cui i se dă mult, i se va cere mult, iar cui i se dă puțin i se va cere puțin. Dumnezeu nu va judeca un om dintre neamuri care fură cu aceeași asprime cu care l-ar judeca pe Moise dacă ar fura. Desigur încălcarea legii aduce condamnare și pentru unul și pentru altul. Totuși judecata va fi diferențiată. Dumnezeu memorează faptele și experiențele trecute ale lui Israel, dar și al fiecărui popor (vezi cartea Ieremia) și al fiecărui om din Israel sau dintre neamuri. Deciziile Sale cu privire la oameni, la popoare, la poporul Său se fac pe baza legilor Sale, dar și

pe baza experiențelor anterioare ale acestora cu Dumnezeu. Mare atenție: dacă noi lepădăm vasul cu mană din chivotul minții noastre, el va rămâne în scaunul de domnie al lui Dumnezeu și va fi un martor de temut la condamnarea noastră.

Iată deci că nu era suficient ca în chivot să fie doar tablele legii. Era neapărată nevoie și de vasul cu mană. Dar nici așa lăuntrul chivotului nu pare complet. E nevoie și de toiagul lui Aaron. El apare în Numeri 17 după răscoala lui Core, Datan și Abiram din Numeri 16. Core, Datan și Abiram s-au răzvrătit împotriva lui Aaron. *De ce doar Aaron să fie Mare Preot? De ce doar el să se apropie în mod privilegiat de Domnul? Și el este un om păcătos ca și noi. Oare, n-a păcătuit și el cu vițelul de aur? Și toată adunarea a fost sfințită de Domnul. Toți sunt poporul Domnului. De ce doar Aaron și urmașii lui să fie preoți?*

Dumnezeu consideră că ei au hulit pe Domnul prin răzvrătirea lor. Moise, marele mijlocitor, mijlocește împotriva lor, și Dumnezeu intervine cu o pedeapsă cruntă și ne mai auzită: pământul se deschide și sunt înghițiți de vii în Locuința morților! După moartea lor, poporul se răzvrătește din nou acuzând pe Moise și Aaron că au omorât pe poporul Domnului. Urmează din nou o urgie. Aaron se așază între cei morți și cei vii, face ispășire, și urgia încetează. În acest context dramatic este introdus toiagul lui Aaron:

1. *Domnul a vorbit lui Moise și a zis:*

2. *„Vorbește copiilor lui Israel și ia de la ei un toiag, după casele părinților lor, adică douăsprezece toiage din partea căpeteniilor lor, după casele părinților lor. **Să scrii numele fiecăruia pe toiagul lui;***

3. *și să scrii numele lui Aaron pe toiagul lui Levi; căci va fi câte un toiag de fiecare căpetenie a caselor părinților lor.*

4. *Să le pui în Cortul întâlnirii, înaintea mărturiei, unde Mă întâlnesc cu voi.*

5. *Bărbatul pe care-l voi alege, va fi acela al cărui toiag va înflori, și voi pune capăt dinaintea Mea cântirilor pe care le ridică împotriva voastră copiii lui Israel.”*

6. *Moise a vorbit copiilor lui Israel; și toate căpeteniile lor i-au dat câte un toiag, fiecare căpetenie câte un toiag, după casele părinților lor, adică douăsprezece toiage. Toiagul lui Aaron era în mijlocul toiagelor lor.*

7. *Moise a pus toiagele înaintea Domnului, în Cortul mărturiei.*

8. *A doua zi, când a intrat Moise în Cortul mărturiei, iată că toiagul lui Aaron, care era pentru casa lui Levi, **înverzise, făcuse muguri, înflorise și copsese migdale.***

9. *Moise a luat dinaintea Domnului toate toiagele și le-a dus tuturor copiilor lui Israel, ca să le vadă și să-și ia fiecare toiagul lui.*

10. Domnul a zis lui Moise: „**Pune toiagul lui Aaron înapoi înaintea mărturiei și să fie păstrat ca un semn pentru cei răzvrătiți, ca să pui astfel capăt înaintea Mea cântirilor lor și să nu moară.**”

11. Moise a făcut așa; a făcut întocmai după porunca pe care i-o dăduse Domnul.

12. Copiii lui Israel au zis lui Moise: „Iată că murim, pierim, pierim cu toții!”

13. Oricine se apropie de Cortul Domnului moare. Va trebui oare să murim cu toții?”

(Numeri 17)

Toiagul are o funcție similară cu cea a vasului cu mană. Observăm că este vorba de două minuni permanente: mana nu putrezește, iar toiagul rămâne în mod etern înflorit. Prezența Dumnezeului celui viu din Cort înveșnicește ceea ce stă în prezența Lui. Deducem că ocazional Marele Preot scotea vasul cu mană și toiagul înflorit pentru a le arăta diferitelor generații ale lui Israel. Dacă mană este o aducere aminte a izbăvirilor și smeririlor din pustie, toiagul este un semn pentru cei răzvrățiți față de autoritățile puse de Dumnezeu. Core, Datan și Abiram nu au cântit că nu aveau pâine, ci pentru că spre deosebire de Aaron ei nu puteau intra în Locul sfânt. Ei s-au răzvrătit față de rânduielile Casei Domnului, față de autoritățile puse de Dumnezeu în Casa Sa. Vasul cu mană are în vedere problema pâinii, iar toiagul problema autorității. Alături de relația cu bunurile materiale, este fundamentală relația cu structurile de autoritate. Ne putem referi la structurile de autoritate în general, dar pasajul se referă în special la structurile de autoritate din Casa Domnului. Dumnezeu face chemări speciale, dă daruri speciale și orânduiește oameni care să păzească și să cârmuiască Locașul Său. Nu o face direct, ci prin intermediul altor oameni. Se creează astfel diferențe între cei din poporul lui Dumnezeu. Există diferite grade de apropiere față de Domnul. Există diferite niveluri de autoritate. Apoi, Casa are regulile și orânduielile ei, care trebuie respectate cu aceeași strictețe ca cele 10 porunci de pe tablele Legii. Iată că celor 10 porunci li se adaugă poruncile specifice cu privire la Casă. Ele sunt la fel de importante ca cele 10 porunci. Ba, par a fi mai importante ca unele din cele 10 porunci. Pentru cel ce fură mai este iertare, dar cel care sfidează orânduielile Casei hulește pe Domnul, și face păcatul cu voia pentru care nu mai este iertare. Și din toate aceste rânduieli ale Casei, cea mai sensibilă este cea legată de structurile de autoritate. Căci celelalte rânduieli trebuiau respectate de toți la fel, adică și de aaroniști, nu doar de restul poporului. Dar structurile de autoritate ale Casei aduceau DIFERENȚA dintre popor și aaroniști. Am mai discutat cu alte ocazii problema diferenței, despre cum a dus ea la căderea omului în păcat, dar și despre cum folosește Dumnezeu diferența pentru a vindeca omul de îndumnezeire. La fel cum Dumnezeu alege dintre toate neamurile doar pe Israel ca popor al Său, Domnul alege din Israel doar pe aaroniști ca preoți ai Săi. Cei aleși sunt aleși pentru slujire, deci de dragul celorlalți. Privilegiile lor rămân însă reale, chiar dacă sunt compensate de responsabilități și provocări mai mari. Dar din perspectiva îndumnezeirii din om, diferența aceasta deranjează. Omul nu înțelege că doar Domnul este înălțat. Omul caută și înălțarea sa. De aceea cineva mai aproape de Domnul decât el înseamnă o

amenințare. Omul pervertește însăși apropierea de Dumnezeu și realizează chiar din sfințire o competiție firească, drăcească. Omul firesc nu poate suporta problema diferenței. Nu e cazul să discutăm aici criteriile pe baza cărora Dumnezeu face alegeri speciale. Pe scurt este vorba de suveranitatea lui Dumnezeu care se îndură de cine vrea să se îndure. Alegerea lui Aaron ca mare preot nu ne arată cât de grozav este Aaron, ci cât de mare este harul lui Dumnezeu care cheamă într-o asemenea funcție pe un om așa păcătos ca Aaron. Nu doar în Vechiul Legământ există structuri de autoritate și diferențe în poporul lui Dumnezeu. Desigur în Noul Legământ nu mai există o structură de preoți care transmit ereditar funcția, dar există apostoli, prezbiteri, diaconi, părinți, soți. Există daruri diferite, chemări speciale, lucrări speciale, diferite grade de apropiere de Domnul. Există structuri de autoritate în Trupul lui Hristos. Ele sunt o parte esențială a orânduinelor Casei Domnului. După cum nu te poți purta oricum în Cort, la fel Timoteie, trebuie să știi cum să te porți în Casa lui Dumnezeu. Relația noastră cu Dumnezeu depinde în mod direct de relația noastră cu cei pe care Dumnezeu i-a așezat la cârma Casei Sale. Dar Dumnezeu nu doar alege oameni care să fie autorități spirituale, ci și înalță pe acei oameni, intervine cu semne vizibile pentru a arăta că El a ales pe acei oameni. Iată la ce ne referim, Domnul nu doar a ales pe Iosua, ci și l-a înălțat înaintea întregului popor:

7. Domnul a zis lui Iosua: „Astăzi voi începe să te înalț înaintea întregului Israel, ca să știe că voi fi cu tine cum am fost cu Moise.

8. Să dai următoarea poruncă preoților care duc chivotul legământului: „Când veți ajunge la marginea apelor Iordanului, să vă opriți în Iordan.”

(Iosua cap.3)

Cine se chinuie să arate celorlalți că Domnul l-a chemat este într-o mare rătăcire. Dacă Domnul cheamă pe cineva, Domnul va arăta celorlalți că El a ales pe acel om. Toiagul lui Aaron vorbește despre semnele prin care Domnul înalță pe cei puși de El în structurile de autoritate ale Casei Sale. Ce ar însemna pentru noi toiagul lui Aaron? Ar însemna desigur rânduielile Casei Domnului, dar cu precădere rânduielile ce țin de autoritățile Casei. Ar însemna să memorăm toate semnele pe care Dumnezeu ni le-a dat cu privire la cei care ne păstoresc, toate semnele prin care Dumnezeu a înălțat în ochii noștri pe cei care ne sunt autorități spirituale. Iată un subiect puțin abordat. S-a mai vorbit de memorarea poruncilor și de memorarea diferitelor experiențe cu Dumnezeu. Dar s-a vorbit la fel de mult de toiagul lui Aaron, adică de memorarea semnelor prin care Dumnezeu a înălțat în ochii noștri pe cei din jurul nostru și, în special, pe autoritățile spirituale legitime de lângă noi. Iată că toiagul lui Aaron este pus alături de vasul cu mană și de tablele Legii. La fel cum păstrăm în inima noastră poruncile, la fel trebuie să păstrăm minunile din pustie. Dar cu aceeași grijă trebuie să păstrăm și orânduile Casei în general, și în particular semnele prin care Domnul a înălțat pe cei care sunt autorități în Casa Sa. Dacă analizez chivotul minții mele îmi dau seama că dintre cele trei: tablele legii, vasul cu mană și toiagul înflorit, cele mai prezente sunt tablele legii. Sunt prezenți și stâlpii de aducere aminte din pustie. Sunt mai

vagi ca cele 10 porunci, dar sunt prezenți. În schimb toiagul lui Aaron este cel mai slab reprezentat. Există rânduielele casei, dar mai puțin semnele toiagului înflorit. Avem mult de lucrat în acest domeniu.

Nu putem să nu sesizăm un paralelism între cele trei elemente din chivot și cele trei ispitiri către Isus din pustie. Ispita cu pâinea aduce în discuție problema împlinirii nevoilor biologice. Isus își aduce aminte de vasul cu mană și respinge ispita. Ispita cu aruncarea de pe clădirea Templului atinge nu doar problema ispitirii lui Dumnezeu ci și cea a rânduielelor Casei Domnului. Isus era din Iuda, și avea să fie Mare Preot după rânduiala lui Melhisedec. El avea să facă o slubă în Cortul ceresc. În cortul pământesc erau deja preoții aaronici care făceau slujba. El nu poate sfida rânduielele din Casa Domnului. El nu poate să se suie pe Templu și să se folosească de Templu pentru a-și dovedi înaintea poporului mesianitatea. El doar a curățit Templul, așa cum o făcuseră înaintea lui alți regi ai lui Iuda, urmași ai lui David. Isus își aduce aminte de toiagul înflorit și nu se atinge de Templul. Toiagul înflorit arăta că Templul pământesc fusese dat în grija urmașilor lui Aaron și nu în grija urmașilor lui Iuda. Ca descendent din Iuda avea să fie Mare Preot, dar în templul ceresc. Ultima ispită atinge problema închinării. Isus apelează aici la tablele Legii la prima poruncă din cele 10.

În Apocalipsa observăm o paralelă între cele trei atacuri ale balaurului și cele trei elemente din chivot. Atacul balaurului asupra sfinților este descris în secțiunea din cap.12-15a. Secțiunea ar putea începe la finalul lui 11 cu următorul semn:

- *Și templul lui Dumnezeu care este în cer a fost deschis: și s-a văzut chivotul legământului Său, în Templul Său. Și au fost fulgere, glasuri, tunete, un cutremur de pământ și o grindină mare.*

În cer s-a văzut chivotul legământului, chivotul cu tablele legii a căror primă poruncă era ca închinarea să fie adusă doar lui Dumnezeu. Or atacul demonic prin fiară din cap.12-15a abordează tocmai problema închinării. Iar la finalul secțiunii, în 15:2 ni se spune:

- *Și am văzut ca o mare de sticlă amestecată cu foc, și pe marea de sticlă, cu alăutele lui Dumnezeu în mână, stăteau biruitoarii*
 - *fiarei,*
 - *ai icoanei ei și*
 - *ai numărului numelui ei.*

Falsa închinare este promovată prin fiară, prin icoana ei și prin numărul numelui ei. Numărul numelui ei abordează problema PĂINI:

- *Și a făcut ca toți: mici și mari, bogați și săraci, slobozi și robi, să primească un*

*semn pe mâna dreaptă sau pe frunte, și nimeni să nu poată cumpăra sau vinde fără să aibă semnul acesta, adică **numele fiarei sau numărul numelui ei**. Aici este înțelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul fiarei. Căci este un număr de om. Și numărul ei este 666.*

Amintirea vasului cu mană ne va ajuta să învingem semnul fiarei.

Icoana fiarei ar atinge problema rânduielilor Casei Domnului. Casa Domnului este locul apropierei de Dumnezeu. Icoana fiarei devine locul apropierei de fiară. Ea înlocuiește nu doar rânduielile, ci și funcția Casei Domnului. Proorocul mincinos se prezintă pe sine ca un Mare Preot al lui Anticrist, iar icoana fiarei ca un templu viu al acestuia. Amintirea toiagului lui Aaron ne va ajuta să învingem icoana fiarei. Icoana face false semne pentru a-și justifica funcția. Noi ne vom aminti de adevăratele semne ale Casei Domnului, care vor fi mai credibile decât cele ale proorocului mincinos. Icoana fiarei ține de reprezentarea divinității, dar Casa Domnului este cea care ne revelează adevărata reprezentarea a caracterului adevăratului Dumnezeu nevăzut care NU poate fi reprezentat.

Fiara atinge problema închinării. Ea hulește Numele lui Dumnezeu, cortul și pe cei care locuiesc în cer. Ea cere închinare de la toți locuitorii pământului. Cine nu i se va închina va muri. Tablele Legii ne vor ajuta să învingem ispita închinării la fiară. Oricât de mare va fi presiunea sau seducția anticristică, noi ne vom aminti ca Mântuitorul în pustie că este scris: ***Să nu ai alți dumnezei decât pe Mine. Să slujești doar Dumnezeului tău. Doar Lui să i te închini.***

Dumnezeu domnește peste poporul Său privind la tablele legământului, la vasul cu mană și la toiagul lui Aaron. El are în vedere poruncile Sale morale, experiențele Sale trecute cu poporul Său și rânduielile sfinte ale Casei Sale. Dacă dorim ca Domnul să domnească peste templul trupului nostru trebuie să-L lăsăm, ca în sediul decizional al minții, să scrie Legile Sale, stâlpilor de aducere aminte ai umblării cu El și rânduielile sfinte ale Casei Sale. Pe baza lor și în lumina lor trebuie să luăm orice decizie, să ne cărmuim viața, să ne urmăm destinul, să interpretăm lumea și realitatea din jurul nostru. Ele ne vor ajuta să deosebim binele de rău, să deosebim lucrurile cu adevărat valoroase, să ne fixăm prioritățile, să luăm decizii înțelepte atât în vremuri de criză, cât și în vremuri de pace. Dacă vom așeza aceste lucruri la loc de cinste în sfânta sfintelor ființei noastre atunci se va împlini față de noi rugăciunea lui Pavel din Filipeni 1:9-11:

- *Și mă rog ca dragostea voastră să crească tot mai mult în cunoștință și în orice pricepere **ca să deosebiți lucrurile alese pentru ca să fiți curați și să nu vă poticniți până în ziua venirii lui Hristos, plini de roada neprihănirii spre slava și lauda lui Dumnezeu.***

Te poți păstra curat doar dacă deosebești lucrurile alese, dacă deosebești adevăratele valori, adevăratele comori. Doar astfel vei învinge calea compromisului ațâțată în noi de falsele comori, de pseudo-valori. Legile Sale, vasul cu mană și toiagul lui Aaron ne vor ajuta să deosebim lucrurile cu adevărat de preț, cu adevărat valoroase, cu adevărat alese.

Ne întoarcem la chivot, la cei doi heruvimi. În Exod găsim doi heruvimi care ies din capacul ispășirii și privesc uimiți spre capacul ispășirii. Ei sunt din aur ca și capacul ispășirii și sunt probabil făcuți din aceeași bucată de aur, căci ies din capac. De ce doi heruvimi IES din capac? De ce nu ies din CHIVOT sau pur și simplu stau lângă chivot? Am văzut că heruvimii sunt asociați cu o cunoaștere specială. Ne putem gândi că acest capac al ispășirii, relevând taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu, oferă acces la o nouă cunoaștere, la cunoaștere superioară. Astfel heruvimii care ies din capac și privesc spre capac ar putea simboliza revelația și cunoașterea supremă care izvorăște în urma lucrării de ispășire făcută de Domnul nostru Isus Hristos. Dar oare chiar crearea acestor heruvimi să fie legată de lucrarea de ispășire? Nu știm, dar medităm cu uimire asupra acestei posibilități.

Numărul heruvimilor: doi. Am întâlnit cifra patru a cărei simbolică am dezbătut-o deja. Am întâlnit cifra trei (trei elemente așezate în chivot) a cărei simbolică este de prisos să o comentăm. Dar cifra doi? Ce ne arată ea? Am meditat cu alte ocazii la faptul că trupul nostru ne arată că Dumnezeu iubește cifra doi. El are doi ochi și două urechi, două mâini, două picioare, două părți simetrice. Cele două părți deși distincte sunt unite într-un întreg și împreună oferă frumosul, armonia, slava. Cifra doi ne aduce aminte de taina familiei din Eden, de faptul că cei doi vor deveni una. Cifra doi ne vorbește despre RELAȚII și RELAȚIE. Un Dumnezeu relațional creează fapte relaționale și trupuri relaționale. În Eden au fost așezați DOI oameni și nu un singur OM. Iată că pe chivot întâlnim DOI heruvimi. Ei sunt la fel, dar împreună îmbrățișează chivotul, și împreună cu aripile lor formează tronul Dumnezeului nevăzut. Aici nu ni se spune câte aripi aveau acești heruvimi. Dacă aveau câte două, găsim în total PATRU aripi, și iarăși ajungem la cifra PATRU. Acești heruvimi reprezintă o temă importantă în Scriptură.

Singurul element din Cort translatat în Templu este CHIVOTUL. Deci în Sfânta Sfintelor din Templu găsim acești doi heruvimi. Dar alături de ei mai găsim alți DOI HERUVIMI:

*19. Solomon a pregătit Locul Preasfânt înăuntru în mijlocul Casei, ca să așeze acolo **chivotul legământului Domnului**.*

20. Locul Preasfânt avea douăzeci de coți lungime, douăzeci de coți lățime și douăzeci de coți înălțime. Solomon l-a căptușit cu aur curat. A făcut înaintea Locului Preasfânt un altar de lemn de cedru și l-a acoperit cu aur.

21. Partea dinăuntru a Casei a căptușit-o cu aur și a prins perdeaua dinăuntru în lănișoare de aur înaintea Locului Preasfânt, pe care l-a acoperit cu aur.

22. A căptușit toată Casa cu aur, Casa întreagă, și a acoperit cu aur tot altarul care era înaintea Locului Preasfânt.

23. În Locul Preasfânt a făcut **doi heruvimi de lemn de măslin sălbatic**, înalți de zece coți.

24. Fiecare **din cele două aripi** ale unuia din heruvimi avea cinci coți, ceea ce făcea zece coți de la capătul uneia din aripile lui până la capătul celeilalte.

25. Al **doilea heruvim** avea tot zece coți. Măsura și chipul erau aceleași pentru amândoi heruvimii.

26. Înălțimea fiecăruia din cei doi heruvimi era de zece coți.

27. Solomon a așezat heruvimii în mijlocul Casei, în partea dinăuntru. **Aripile lor erau întinse, aripa celui dintâi atingea un zid, și aripa celui de al doilea atingea celălalt zid; iar celelalte aripi ale lor se întâlneau la capete, în mijlocul Casei.**

28. Solomon a acoperit și heruvimii cu aur.

Solomon mai face doi heruvimi lângă chivot, heruvimi mai mari. Ei nu sunt complet din aur. Ei sunt din măslin sălbatic aurit. Ni se spune și numărul aripilor: două pentru fiecare heruvimi. Înălțimea lor și lungimea aripilor ne trimite la cifra 10. Nu intrăm în detalii. Facem doar următoarele sugestii:

- Creșterea numărului de heruvimi ne indică o NOUĂ etapă în revelația divină. Dacă cortul reprezenta o cunoaștere la puterea a doi heruvimi, Templul ne dă acces la o cunoaștere la puterea a patru heruvimi.
- Heruvimii sunt din măslin sălbatic aurit. Măslinul ne trimite la partea umană răscumpărată, iar măslinul sălbatic ne poate trimite la Neamuri. Într-adevăr dacă la Cort șeful lucrărilor este evreul Bețaleel, la Templu, Hiram, împăratul Tirului joacă un rol esențial. Templul anticipează o fază în care și neamurile vor fi primite și chiar vor face parte din Templul Domnului. Este vorba de marea taina de care Pavel ne vorbește în **Efeseni cap.3**.

În **Isaia 6** descoperim serafimi cu 6 aripi care laudă sfințenia lui Dumnezeu. Aceștia par a fi un alt rang îngeresc, poate următoarea treaptă de după heruvimi. În **Ezechiel cap.1** găsim ieșind din chivot PATRU făpturi vii. Ne putem gândi la cei patru heruvimi din Sfânta Sfintelor, din Templul lui Dumnezeu. Dar acum toți patru ies din chivot. Oare cei doi de lângă chivot au fost și ei primiți mai pe urmă în chivot? De asemenea nu mai au doar o față și două aripi, ci patru fețe și patru aripi. Ni se sugerează o evoluție, o creștere a capacității de cunoaștere și de mișcare. În **Apocalipsa 4** împrejurul scaunului de domnie găsim patru făpturi vii. Fiecare are acum 6 aripi și deși au o singură față sunt pline cu ochi pe dinlăuntru și pe din afară. Iarăși ni se sugerează o

progresie în capacitatea de cunoaștere și de mișcare. Făpturile vii par a fi făpturi într-o continuă dezvoltare și transformare. Cu cât stau în prezența Domnului, cu atât crește capacitatea lor de cunoaștere și de mișcare, și cu cât cunosc mai mult, cu atât se apropie mai mult de Domnul. Ele ne arată că viața veșnică este cunoașterea lui Dumnezeu și că această cunoaștere dinamică duce la o permanentă dezvoltare și transformare a slujitorilor Săi. Cine credea că se va plictisi în cer, s-a înșelat amarnic.